

Møte tirsdag den 9. april kl. 19

President: Å g o t V a l l e

D a g s o r d e n (nr. 22):

1. Innstilling frå finanskomiteen om lov om endringer i lov om foretakspensjon, innskuddspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinerte pensjonsordningar mv.)
(Innst. O. nr. 35 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 33 (2001-2002))
2. Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i skattelovgivningen
(Innst. O. nr. 34 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 34 (2001-2002))
3. Innstilling fra forsvarskomiteen om lov om endringer i lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner og lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø mv.
(Innst. O. nr. 30 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 35 (2001-2002))
4. Referat

Statsråd Per-Kristian Foss overbrakte 10 kgl. proposisjoner (se under Referat).

S a k n r . 1

Innstilling frå finanskomiteen om lov om endringer i lov om foretakspensjon, innskuddspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinerte pensjonsordningar mv.)
(Innst. O. nr. 35 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 33 (2001-2002))

Heidi Grande Røys (SV) (ordfører for saka): Innstillinga frå finanskomiteen til lov om kombinerte pensjonsordningar er ei oppfølging frå innstillinga til endringar i lov om innskottspensjon og lov om foretakspensjon, der fleirtalet bad Regjeringa kome tilbake til Stortinget med ei vurdering av å leggje innskottspensjon på toppen av ein ytingspensjon, altså ei kombinert ordning. Arbeidarpartiet og SV var ikkje med i fleirtalet den gongen, og SV vil heller ikkje denne gongen røyste for forslaget. Fleirtalet derimot er godt nøgd med Regjeringa sitt framlegg og støttar dette. Innstillinga omhandlar òg andre forhold, men eg vil la det liggje sidan det stort sett er semje om desse i komiteen.

Det har skjedd ein revolusjon innanfor pensjonsforsikringane i privat sektor dei siste åra. Vi har fått lov om foretakspensjon, lov om innskottspensjon, opning for parallelle ordningar, og no opnar fleirtalet for at ein òg skal kunne kombinere desse ordningane. Desse lovene om tenestepensjonar er viktige bidrag for å bygge ned skiljet mellom dei arbeidstakarane som har tenestepensjonsordningar i arbeidsforhold, og dei som ikkje har. Medan alle arbeidstakarane i offentleg sektor har gode og garanterte tenestepensjonsordningar, er det berre kvar tredje arbeidstakar i privat sektor som har tenestepensjonsordningar i tillegg til folketrygda. At folk er opptekne av pensjonane

sine, ser vi f.eks. ved at det no har vorte eit sentralt spørsmål i vårens lønsoppgjer.

Systemet for supplerande pensjonsordningar har, sjølv om det er relativt ferskt, vorte svært omfattande, og det vil ta tid før både arbeidstakarar, arbeidsgivarar og dei andre aktørane i marknaden har opparbeidd seg kunnskap om og ikkje minst oversikt over det nye systemet og korleis det verkar. Fleire av høyringsinstansane er positive til kombinerte pensjonsordningar, og det er for så vidt naturleg ut frå at ein del vil kome til å tene pengar på det. Men ein bør òg merke seg at fleire av høyringsinstansane åtvarar mot å innføre ei så pass komplisert ordning med det dei kallar ein marginal verknad. Forbrukarrådet peikar på at både den enkelte arbeidstakar og små og mellomstore verksemdar vil finne det vanskeleg å hanskast med kombinerte ordningar nettopp på grunn av kompleksiteten i regelverket.

Fleirtalet viser i denne samanhengen til at ein har ei avgjerd som stiller krav til foretaket om å gi arbeidstakar skriftleg oversikt over regelverket for kvar enkelt pensjonsordning. Men det er jo akkurat slik informasjon som viser seg så vanskeleg å forstå. Kor vanskeleg det er å skaffe seg oversikt over eigen pensjon, synest eg på ein framifrå måte har vorte biletleggjort av tidlegare statsminister og finansminister Jens Stoltenberg. Han fortel om sin eigen far, Thorvald, som kjem til søndagsmiddag med skriv og brev om pensjonane sine utan å kunne forstå kva som står der. Og heller ikkje sonen, Jens Stoltenberg, med sin bakgrunn kan forklare eller forstå innhaldet i breva. Det er eit viktig poeng. Pensjonsregelverket er vorte så komplisert at den enkelte umogleg kan ha oversikt over eiga pensjonsdekking, kva rettar han har, og kva pengar han vil få ut når han vert pensjonist. Det bør gi oss grunn til å ha litt is i magen med tanke på å innføre endå fleire komplekse ordningar.

Mange aktørar i finansmarknaden står klare med nye produkt som dei vil selje, og konkurransen om kundane kan forventast å verte endå større. Men spørsmålet er om denne mengda av aktørar vil ha måtehald nok til å gi korrekt og enkel informasjon om ordningane.

Eit pensjonssystem som er enkelt, oversiktleg og pårekneleg, er òg ei av målsetjingane for den regjeringsoppnemnde pensjonskommisjonen, leia av Sigbjørn Johnsen. Men når ein no opnar for kombinerte ordningar, kan det opprettast nærast eit uendeleg tal kombinasjonsvariantar, og det kan difor vere vanskeleg å få oversikt over kva konsekvensar desse kan ha, altså stikk i strid med målsetjingane om eit oversiktleg og enkelt system.

Ein annan grunn til å gå imot kombinerte ordningar er at desse vil bryte med prinsippet om lik behandling i pensjonsordningar. Norsk Kommuneforbund gjorde for to tre år sidan ein studie av ein rapport frå EU-kommisjonen, den såkalla Colcon-rapporten, som er ein gjennomgang av pensjonsordningane i alle EU-land pluss Noreg. Kommuneforbundet konkluderte allereie då med at ingen andre land har ordningar som kan samanliknast med våre pensjonsordningar. Vi hadde allereie då fått det mest li-

berale pensjonssystemet i heile Europa – og det var altså før kombinerte ordningar var omsnakka innført.

Departementet skriv i sine vurderingar at det neppe vil vere mogleg å utforme eit regelverk for kombinerte ordningar som sikrar at det ikkje vil oppstå utilsikta ulikskap når det gjeld samla ytingar for medlemmer som elles kan jamførast. Ja, departementet går så langt at dei skriv at det i praksis ikkje vil vere mogleg å fastsetje krav til pensjonsordningane som i hovudsak gjer at høvetalsprinsippet og generelle krav om lik handsaming kan la seg gjennomføre i kombinerte ordningar.

For oss i SV er høvetalsprinsippet svært sentralt i pensjonssystemet, og med bakgrunn i det og det eg elles har gjort greie for, vil vi difor gå imot forslaget om kombinerte ordningar.

Ranveig Frøiland (A): Pensjonar var eit tema i førre stortingsperiode, og kjem vonleg til å verta det endå meir i denne perioden når den store utgreinga kjem. Saksordføraren har gjort greie for denne saka på ein grei måte, så eg vil berre ta for meg dette med kombinerte pensjonsordningar, som er det som ein er litt ueinig om.

I Regjeringa sitt forslag i proposisjonen går dei inn for at ein i lovverket skal opna for at òg kombinerte pensjonsordningar skal få skattefrådrag. Kombinerte ordningar vil seia pensjonsordningar som består av både ein ytingsbasert pensjon og ein innskotsbasert pensjon.

Det er reglar om lik handsaming av medlemmer i ordninga både når det gjeld ytingsbaserte og innskotsbaserte pensjonar, altså høvetalsprinsippet. Desse reglane tillèt at pensjonsordningar kompenserer for at ein ytingsgrad i folketrygda vert senka med auka løn, men tillèt inga forskjellshandsaming utover det. Det er t.d. ikkje mogleg for bedrifter å tilby arbeidarane i bedrifta ei ordning med 60 pst. yting, medan funksjonærar får 66 pst. og får skattelette for dette. Men for kombinerte ordningar er det eit problem at sjølv om høvetalsprinsippet vert brukt i kvar av ordningane, gjev ikkje dette likehandsaming. Grunnen til det er at når fordelingsprofilen i folketrygda blir jamna ut i begge ordningane, så vert dei høgtlønnte overkompenserte. Det betyr at medlemmer med høg løn får relativt mykje betre pensjon enn medlemmer med låg og middelhøg løn. For kombinerte ordningar må det derfor lagast reglar som sikrar at dei to ordningane til saman gjev ein relativt like god pensjon for alle. Fordi ei innskotsbasert ordning og ei ytingsbasert ordning er svært forskjellig, er dette vanskeleg. I praksis er det omtrent ikkje mogleg å utforma reglar som sikrar likehandsaming i alle moglege kombinasjonar og ordningar.

I lova vert det gjort framlegg om ein formålsparagraf som krev likehandsaming, samt at departementet skal utforma forskrifter. Arbeidarpartiet har tidlegare gått imot å tillata kombinerte ordningar, og hovudgrunnen har vore at det ikkje er mogleg å sikra at alle tilsette på ein arbeidsplass får tilbod om ei relativt like god pensjonsordning. Eit anna argument har vore at ordninga er komplisert, og at det kan verta vanskeleg for medlemmene å få oversikt over pensjonsrettane sine.

Men i høyringsutsegna er det mange som går inn for kombinerte ordningar. LO gjekk òg i høyringsutsegna inn for kombinerte ordningar, men understreka at dei ikkje må føra til urimeleg ulik handsaming av medlemmene i ordninga. Arbeidarpartiet har stilt spørsmål til departementet om korleis dei kan sikra likehandsaming. Det har vore ein lang korrespondanse med innvikla spørsmål og endå meir innvikla svar. Men finansministeren seier seg einig og understrekar fleire gonger i svaret at dette med høvetalsprinsippet er viktig i det vidare arbeidet når ein skal utforma forskriftene.

I Arbeidarpartiet konstaterer vi at det er fleirtal for kombinerte pensjonsordningar i dette stortinget, og at det var fleirtal for det i det førre. Vi er i utgangspunktet positive til at ein skal sjå på dette med kombinerte ordningar no når finansministeren er så positiv til likehandsaming og understrekar det.

Arbeidarpartiet har eit forslag i dag som går på ei litt anna formulering i § 2-12, der vi føreslår at «regelverket i pensjonsordningene skal utformes slik at forskjellsbehandling mellom arbeidstakere unngås» osv., mens Regjeringa føreslår at «regelverket i pensjonsordningene skal utformes med sikte på at forskjellsbehandling mellom arbeidstakere unngås». Eg synest at vi har kome veldig langt, ikkje berre i å møta Regjeringa, men etter det som finansministeren understreka i brevet sitt, er vi faktisk meir i tråd med finansministeren enn det forslaget er. Eg undrar meg veldig over kvifor ikkje Regjeringa og regjeringspartia kan vera med på å sikra at ein kan unngå ulik handsaming så langt som råd er.

Eg lurar på kva slags omsyn det er viktig å taka i vare når ein ikkje kan stemma for vårt forslag. Eg føler at eg ikkje har fått svar på det. Vi har frå Arbeidarpartiet si side prøvd å vera imøtekomande. Sjølv om vi veit at det er fleirtal for denne saka uavhengig av oss, meiner vi det hadde vore viktig med ei nokolunde brei semje i Stortinget for kombinerte ordningar. Men når det er slik uvilje frå regjeringspartia si side her til å vera med på å sikra det som vi alle er opptekne av, mest mogleg likehandsaming, då vert eg veldig usikker. Eg er derfor veldig spent på kva som vert sagt her i dag. Vi har vårt eige forslag frå Arbeidarpartiet si side om at det skal utformast slik at «forskjellsbehandling mellom arbeidstakere unngås». Eg håpar at det er intensjonen til regjeringspartia òg, men det er framleis veldig uklart for meg.

Eg tek opp forslaget frå Arbeidarpartiet.

Presidenten: Representanten Ranveig Frøiland har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Heidi Larssen (H): Som saksordføreren sa, behandlet Stortinget i forrige periode en rekke lover og lovendringer om pensjon. Flertallet i Stortinget bad den gangen om at departementet skulle komme tilbake med forslag om kombinerte pensjonsordninger, og vi er selvfølgelig tilfreds med at det er fulgt opp.

Samarbeidspartiene er også tilfreds med at et bredt flertall på Stortinget er enig i dette. Det er bare SV og Kystpartiet som ikke har funnet grunn til å støtte forsla-

get, et forslag som de fleste høringsinstansene er positive til. NHO går imot, og en ny allianse har oppstått mellom NHO og SV. Det er jo litt forunderlig at SV ikke støtter forslaget som kan gjøre at flere arbeidstakere får bedre pensjonsordninger i arbeidsforhold enn de ellers ville ha fått. Arbeiderpartiet har skjønt det. For kombinerte ordninger åpner for større valgfrihet for det enkelte foretak og for den ansatte. Det kan altså være en fordel ved kombinerte ordninger at man kan få en form for spredning av risiko ved at størrelsen på pensjonsutbetalingene fra den innskuddsbaserte og den ytelsesbaserte ordningen er knyttet til ulike forhold, henholdsvis verdiutviklingen på underliggende aktiva og fremtidig lønnsvekst.

Jeg er enig med saksordføreren, fra SV, om at systemet for supplerende pensjonsordninger er omfattende og at regelverket er komplisert, og ingen vil vel ha noe imot om Pensjonskommissjonen eller andre klarer å forenkle regelverket. Men dette er da ikke noe argument for å gå imot ordningen, som er ønsket. Foretakene er jo lovpålagt å gi arbeidstakerne skriftlig oversikt over regelverket for den enkelte pensjonsordning.

En annen grunn til at SV går imot forslaget, er at kravet om forholdsmessighet og likebehandling kan være vanskelig å gjennomføre fullt ut. Departementet vil imidlertid utforme reglene slik at forskjellsbehandling unngås så langt det er mulig når det gjelder samlet pensjon sett i forhold til lønn og tjenestetid, og slik at de høytlønte ikke får en større prosentandel av lønnen i pensjon enn lavtlønte. Men er det klokt å la prinsippet om total forholdsmessighet overskygge alt annet? Jeg tror ikke det.

Vi fra samarbeidspartiene er litt usikre på hva Arbeiderpartiet legger i særmerknaden og forslaget sitt på dette punktet. Er hensikten fra Arbeiderpartiet å skjerpe kravet, eller er det bare en klarere formulering? Vi mener at det kan være uheldig å endre bestemmelsene i forhold til slik det er foreslått fra departementets side, med de avveiningene og vurderingene som ligger bak. Det er bakgrunnen for at samarbeidspartiene ikke støtter Arbeiderpartiets forslag. Vi er altså helt enige i intensjonen. Departementet bør prøve å utforme regler som gjør at forholdsmessigheten og likebehandlingen kan komme lengst mulig.

Til sist: Når det gjelder forslaget fra Fremskrittspartiet om å be Regjeringen fremme supplerende endringsforslag for å sikre retten til opptjente ytelser for medlemmer i pensjonsordning uten utstedelse av fripoliser, går alle, minus Fremskrittspartiet, mot dette. Bakgrunnen er at fripoliser skal behandles likt uansett om man fortsetter i pensjonsordningen eller ikke. Fripoliser skal altså holdes utenfor pensjonsordningens midler. Det er bakgrunnen for at vi heller ikke støtter dette forslaget.

Siv Jensen (FrP) (komiteens leder): I sitt innlegg problematiserte saksordfører ganske mye rundt forholdene med de private pensjonsordningene, og det kan for så vidt de fleste være enig i. Men jeg har lyst til å si at de proposisjonene som Odelstinget har fått seg forelagt til behandling etter at vi hadde de to virkelig store pensjons-sakene, nemlig lov om foretakspensjon og lov om inn-

skuddspensjon, i all hovedsak er oppfølging av vedtak som er fattet av et flertall i denne sal. Det var helt nødvendig i og med at vi fikk svært omfattende lovendringer som både krevde sin lovmessige tilpasning og ytterligere utredning på en del punkter der hvor stortingsflertallet fant sammen. Ett av forholdene er nettopp dette med kombinerte pensjonsordninger, som et flertall bl.a. i Innst. O. nr. 110 for 2000-2001 bad om å få.

Fremskrittspartiet deler også oppfatningen om behovet for kombinerte ordninger, og har vært en pådriver for å få det til, ikke minst fordi, som også saksordfører nevnte, det er svært mange arbeidstakere som ikke har pensjonsordninger utover folketrygdordningen. Men nettopp ved å øke fleksibiliteten i systemene legger man til rette for at flere vil få. Før vi vedtok lov om innskuddsbasert pensjon var det altså én million arbeidstakere som stod helt uten private ordninger. Da er det faktisk vår oppgave å legge lovverket til rette slik at flere vil kunne få det, gjennom at vi har fleksible og varierte ordninger som også gir arbeidsgivere på små arbeidsplasser rom for og råd til å gi sine ansatte kurante pensjonsordninger.

Fremskrittspartiet har en dissens, og det gjelder § 8-1 annet ledd, som vi vil gå imot. Vi er opptatt av at administrasjonskostnadene knyttet til fripolisene skal bli la-vest mulig. Hele poenget med fripoliser er å sikre at medlemmene av en pensjonsordning ikke taper rett til allerede opptjente ytelser når pensjonsordningen lukkes, opphører eller endres på annen måte. En sikring av denne retten kan faktisk bestå ved at dekningene blir stående som fullt betalte i ordningen som rettighetshaveren er medlem av, selv om det ikke utstedes en fripolise.

Jeg vil derfor også ta opp Fremskrittspartiets mindretallsforslag i innstillingen.

Presidenten: Siv Jensen har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Debatten i sak nr. 1 er dermed avsluttet.

(Votering, se side 175)

S a k n r . 2

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i skattelovgivningen (Innst. O. nr. 34 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 34 (2001-2002))

Tore Nordtun (A) (ordfører for saken): Til behandling i Odelstinget har vi nå Innst. O. nr. 34, som bygger på Ot.prp. nr. 34 om endringer i skattelovgivningen for kraftverksbeskatningen. Finanskomiteen har nok hatt en del problemer med å trenge skikkelig inn i Ot.prp. nr. 34, og vi har derfor måttet korrespondere en god del med statsråden om innholdet. Men vi har nå kommet fram til en innstilling, en flertallsinnstilling, som vi behandler her i kveld.

I kraftreformen i 1996 ble det gitt en del overgangsregler som innebar at kraftforetakene kunne velge å få fastsatt skattemessig inngangsverdi på særskilte, fysiske driftsmidler pr. 1. januar 1997 først og fremst med ut-

gangspunkt i gjenanskaffelsesverdier beregnet av Norges vassdrags- og energidirektorat.

Jeg vil understreke at ved kraftskattereformen av 1996 fikk alle kraftforetak, dvs. både tidligere prosentlignede og regnskapslignede kraftforetak, anledning til å velge om skattemessige inngangsverdier på foretakenes særskilte driftsmidler skulle basere seg på faktiske anskaffelseskostnader, den såkalte historiske kost, eller på gjenanskaffelsesverdier fastsatt av NVE.

Så har det oppstått den situasjon at NVEs fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi i henhold til de fastsatte overgangsregler, som vi vedtok i 1996, er blitt underkjent av overligningsnemnda for Sentralskattekontoret for storbedrifter. Ved takseringen har NVE på enkelte punkter fravirket kostnadsgrunnlaget som var nedfelt i NVEs publikasjoner 19/95 og 20/95. Etter denne nemndas syn var det ikke adgang til slike fravik.

Jeg vil understreke at i kraftreformen og den debatten vi hadde den gang, var utgangspunktet Samlet Plan og de metodene som ble brukt i forhold til Samlet Plan.

Et viktig element i kraftskattreformen for valg av overgangsregler var den skattemessige inngangsverdien for driftsmidlene og at den ble ivarettatt.

Det er, som det heter, «dagens uavklarte rettstilstand». Når denne «tilstanden» er oppstått, er det etter min og flertallets oppfatning lovgivers plikt å justere loven slik at den virker etter sin hensikt, som i 1996. For de fleste kraftforetak vil lovforslaget innebære en videreføring av dagens skattemessige verdier, og vil følgelig ikke kreve ytterligere innsats fra skattyterne eller ligningsmyndighetene.

Vedtaket flertallet fatter i dag, skal medføre likebehandling av alle kraftforetak for 2001 og senere inntektsår. Ulemper må veies opp mot de fordeler dette lovforslaget vil innebære.

Jeg vil understreke to forhold: Oppnåelse av likebehandling av samtlige skattytere i form av fastsettelse av skattemessige inngangsverdier basert på de samme prinsipper med virkning for senere inntektsår, og avklaring og avgrensning av ytterligere ressursbruk for skattyterne og ligningsmyndighetene knyttet til eventuell endring av ligning, omberegning og etteroppgjør for senere inntektsår.

Det er i denne sammenheng viktig å presisere at dagens vedtak ikke vil gripe inn i behandlingen av den pågående overprøvingen av ligningene for tidligere inntektsår. Tvistene som står for ligningsmyndighetene og domstolsapparatet, vil gjelde inntektsårene 1997–2000. Det er for disse årene at rettstilstanden ikke er avklart.

I flertallsmerknadene understreker en at slik proposisjonens innhold er og etter de innspillene finanskomiteen har fått under arbeidet sitt, er det naturlig at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en redegjørelse for og vurdering av utfallet av disse skattesakene.

Spørsmål om en større grad av individuell behandling spesielt for elvekraftverk, har vært reist under høringene og i debatten i komiteen. Høringene har vist at for enkelte verk har det for vesentlige forhold utover dammer og det byggetekniske ved elvekraftverkene vært reist spør-

mål om individuell behandling. Derfor bør Finansdepartementet i den videre behandling av saken foreta vurderinger av om enkelte typer driftsmidler som er mindre egnet for en sjablonmessig metode, bør utvides til også å gjelde små tunneler og kontrollanlegg osv.

Stortinget må forutsette at dette er saker Regjeringen må ta hensyn til ved utarbeidelsen av forskriftene.

Jan Tore Sanner (H): Samarbeidspartiene slutter seg til innlegget fra saksordfører. Vi står sammen om merknadene i denne saken.

La meg understreke at Regjeringens forslag og innstillingen fra flertallet vil fjerne usikkerheten og ulikheten i den skattemessige behandling for kraftforetakene, noe som var et av hovedmålene og forutsetningen ved reformen i 1996. Som saksordfører også understreket, vil dette for de aller fleste innebære en videreføring av dagens skattemessige verdier.

Det må være lovgivers plikt og også rett å gripe inn i de foreliggende uklarheter for å begrense skattemyndighetenes ressursbruk, avklare flytende rettstilstander og unngå betydelig ressursbruk ved altomfattende omberegninger av gjenanskaffelsesverdien, den såkalte GAV, og inngangsverdier.

Overgangsreglene fra 1996 gav et opprinnelig valg for kraftforetakene mellom historisk kost på anleggene og NVEs GAV-beregning. Det er også et viktig moment at Stortingets vedtak om bruk av GAV som alternativ til historisk kost ved kraftskattereformen ikke var en målsetting som skulle påvirke kraftselskapenes inntjening eller deres investeringsevne på noen måte.

Mindretallet i komiteen legger i sine merknader mest vekt på at saken ikke har vært på høring, og at dette er et brudd på utredningsinstruksen. Flertallet, og også departementet, mener at høring ikke har vært nødvendig i denne saken, og at det neppe ville ha bidratt til annet enn å belyse foretakenes egne påstander om hva de skattemessige inngangsverdier burde være, og konsekvensen av disse påstander, mens Stortinget i 1996 hadde vedtatt at kompetansen til å fastsette GAV var lagt til NVE og ikke til den enkelte skattyter.

Jeg vil benytte anledningen til å takke saksordfører for godt arbeid og også godt samarbeid om en ganske komplisert sak.

Gjermund Hagesæter (FrP): Til liks med både ordføreren for saka og representanten Sanner ønskjer også eg å fokusere på første delen av proposisjonen, det som gjeld skattemessig inngangsverdi på driftsmidlar for kraftforetak. Den delen av proposisjonen synest vi er nokså spesiell.

Det Odelstinget nemleg i denne delen av proposisjonen blir bedt om å gjere, er å lovheimle metodeendringar som etter overligningsnemndas vurdering er i strid med gjeldande lov. Med andre ord betyr dette at dagens praksis, som altså etter overligningsnemndas syn er i strid med gjeldande lov, blir foreslått lovheimla ved at ein endrar skatteloven. I staden for å rette opp dagens praksis slik at den blir i tråd med gjeldande lovverk, vel ein altså

å endre skatteloven for å sikre at dagens praksis blir lovleg. Dette er etter Framstegspartiets oppfatning ein veldig uheldig måte å gå fram på.

Det vart nemnt både frå saksordføraren og frå representanten Sanner at vi har ein uavklara rettsstilstand. Saksordføraren var inne på det, og representanten Sanner peika også på den usikkerheita som rår i dag. Då vil eg jo berre minne om at den såkalla uavklara rettsstilstanden kan utmerkt og lett fjernast ved at NVE for framtida legg likningsnemnda sitt vedtak til grunn for sin praksis når det gjeld taksering av desse driftsmidla.

Eit anna problem, som også representanten Sanner var inne på, er at denne saka ikkje har vore ute til høyring før departementet la den fram for Stortinget. Grunngevinga for dette var at ei slik høyring i dette tilfellet var openbert unødvendig. Framstegspartiet er ikkje einig i finansministeren og Finansdepartementet si vurdering her. Vi meiner derfor at utkastet til odelsingsproposisjon med fordel burde vore sendt ut til høyring.

Trass i det faktum at proposisjonen vart lagd fram for Stortinget den 21. desember 2001, innser vi at ei slik høyring, og dermed ei utsetjing av tidspunktet for framlegging, ville medført at endringa ikkje kunne ha blitt gjort gjeldande frå og med skatteåret 2001. Om dette også har vore ei medverkande årsak til at høyring ikkje har funne stad, seier likevel departementet ikkje noko om.

Saka er heller ikkje så opplyst som den burde ha vore. Mellom anna er det ikkje noka tilfredsstillande saksutgreiing om kva for økonomiske konsekvensar lovendringa vil gi. Det er heller ikkje sagt noko om korleis vedtaket vil påverke framtidige investeringar innanfor kraftsektoren og dermed heller ikkje om korleis vedtaket vil påverke framtidig strømpris. Med andre ord er proposisjonen altfor dårleg utgreidd til at det i det heile er forsvarleg for Odelstinget i dag å gjere eit vedtak om endring av skattelova.

På bakgrunn av dette vel derfor Framstegspartiet å gå imot forslaget i proposisjonens kapittel 1 om ny § 18-8 i skattelova.

Morten Lund (Sp): Rettsstilstanden når det gjelder reglene om skattemessig inngangsverdi på avskrivbare fysiske driftsmidler som er særskilte for kraftforetak, har vært uklar. Derfor er det i utgangspunktet prisverdig at Regjeringen fremmer forslag til løsning og avklaring på denne situasjonen.

Regjeringens forslag har imidlertid ikke vært på høring. Det er opplagt uheldig at dette ikke er gjort i en sak der det senere har vist seg at det er svært mange viktige innsigelser, og der det tidsmessig hadde vært fullt mulig å få til en normal høringsrunde.

I Senterpartiet har vi ingen forståelse for finansministerens vurdering når han hevder at en slik høring i dette tilfellet hadde vært «åpenbart unødvendig». Jeg vil heller snu på det og si at det i denne saken hadde vært åpenbart nødvendig med en høring, når departementet i proposisjonen på side 8 sier:

«Departementet har ikke grunnlag for å fastslå om de samlede provenyeffekter av forslaget vil være positive eller negative.»

– Altså det som har med statens inntekter å gjøre.

Senterpartiet kan ikke se at Regjeringens utredningsplikt er oppfylt i denne saken. Dersom det foreligger vesentlig usikkerhet med hensyn til beregningsgrunnlaget, burde nemlig utredningsinstruksens krav om «anslag både for minimums- og maksimumsalternativer» komme inn med full tyngde.

Bruddet på utredningsinstruksen bekreftes også av professor dr.jur. Eivind Smith, som i en juridisk betenkning utført for E-CO Energi AS sier at vi trygt må kunne slå fast at proposisjonen er framlagt i strid med viktige deler av utredningsinstruksen. Det høres for meg veldig klart ut.

I første del av finansministerens brev av 12. februar 2002 til Arbeiderpartiets stortingsgruppe, pkt. 2.1, slås det klart og tydelig fast at man ikke har noen oppfatning om hvor store beløpsmessige økninger eller endringer lovforslaget vil kunne innebære i ulike henseender. Dette er nok en bekreftelse på at departementet ikke har oppfylt sin plikt til å utarbeide anslag for maksimums- og minimumsalternativer, slik instruksen viser til at det skal gjøres i de tilfeller der det foreligger vesentlig usikkerhet. Dermed har heller ikke Regjeringen gitt Stortinget noe grunnlag for å bedømme viktige konsekvenser av det forslaget som Odelstinget er invitert til å fatte.

Senterpartiet mener derfor at Stortinget ikke kan ta stilling til og fatte vedtak i denne saken før man bl.a. har fått nærmere kjennskap til hvilke økonomiske konsekvenser et slikt vedtak vil få. Opplysninger som ikke fremkommer i departementets saksutredning, tyder på at flere kraftselskaper kan få betydelige skatteskjerpelser på grunn av lovendringen. Det burde vi sørge for at vi kjente til før vi fattet vedtak. Det er også uklart hvilken betydning en eventuell slik skatteskjerpelse vil få med tanke på fremtidige investeringer og framtidig strømpris for forbrukerne.

Det er vanskelig å se at eierne av eldre kraftverk i realiteten hadde noen reell mulighet til å kunne benytte seg av faktiske og dokumenterte kostnader, fordi det ville vært svært vanskelig å fremskaffe slike tall på grunn av tiden som er gått. Dersom en del av disse investeringene også er blitt tatt over driften i kommunale regnskaper, vil dette ytterligere redusere muligheten til å fremskaffe slike tall. Det er derfor grunn til å tro at spesielt eierne av gamle kraftverk ikke har hatt noe reelt valg mellom to alternativer, men er prisgitt det ene alternativet og dermed også NVEs metode for taksering.

Det er også grunn til å peke på at vi ikke ville hatt en uavklart rettsstilstand i dag dersom NVE nøyaktig hadde benyttet de metoder for taksering som lovgiver har forutsatt. Den uavklarte rettsstilstanden kan derfor fjernes for fremtiden ved at NVE foretar ny taksering i tråd med lovgivers vedtak.

Det er etter vår mening dessuten prinsipielt uheldig å foreslå endringer av lovverket for å sikre at omtvistet praksis ikke skal være i strid med gjeldende lovverk.

Det kan gi et uheldig signal om at det ikke alltid er like viktig å følge Stortingets lovvedtak. Ekstra uheldig er dette når forslaget til lovendring kommer etter at overlikningsnemnda for Sentralkontoret for storbedrifter har tilsidesatt de endringer i beregningsmetoden for fastsettelse av skattemessig inngangsverdi som NVE har foretatt.

Det er på denne bakgrunn Senterpartiet vil gå imot forslaget i proposisjonens kapittel 1 om ny § 18-8 i skatteloven.

Heidi Grande Røys (SV): Saksordføreren, Tore Nordtun, har på ein glimrande måte gjort greie for det som er fleirtalets og også SVs standpunkt i denne saka, men eg tenkte eg berre skulle utdjupe litt det som har vore SVs vurderingar i forhold til tilrådinga slik den ligg.

SV vurderte òg eventuelt å be om å sende saka ut på høyring. Eg er for så vidt einig i ein del av det som både Hagesæter og Morten Lund sa om at ein absolutt burde det. Men når ein ser på omfanget av det og tida det ville ha teke dersom ein skulle ha gjort det no, fann ikkje vi i SV at det var ein god måte å løyse det på. Ein del av brevvekslinga som har foregått med finansministeren, viser jo òg at eit stort fleirtal av skattytarane i all hovudsak er einige og godt fornøgde med den GAV-fastsetjinga som er gjort, og har ikkje klaga. Og det at vi heller ikkje har høyrte eit pip frå LVK, som jo veit å kjenne si gjestingstid i dette huset når vi snakkar om skattlegging av kraftverk, gir meg for så vidt ei god magekjensle for at veldig mange av skattytarane er godt fornøgde. Eg reknar ikkje med at dei er veldig glade, men dei kan iallfall leve med å måtte betale den skatten som dei er vortne pålagde.

Dei som har klaga, har ein uavklart situasjon. Dei får saka si behandla i rettssystemet. Det skal ikkje vi blande oss bort i. Men eg synest fleirtalet på ein veldig god måte har kome desse skattytarane i møte gjennom at ein i ein merknad ber Regjeringa kome tilbake med ei vurdering av og ei utgreiing om utfallet når retten har sagt sitt. Det er då ein kan gjere det. Då forventar eg jo at Regjeringa òg tek innover seg den avgjerda som retten kjem fram til. Då vil det vere fullt mogleg for oss å gjere vedtak i forhold til dei som eventuelt har fått medhald i retten. Men det veit vi ingenting om, og det skal vi heller ikkje meine så mykje om, for det er retten si oppgåve.

Eg vil òg prøve å dempe redselen litt for at dette skal kunne påverke framtidige investeringar og kraftprisar. Vi snakkar altså om 15 skattytarar, og vi snakkar om rundt 160 som ikkje har klaga, slik at dimensjonen på dette i forhold til at straumprisen vert påverka, trur eg vi skal dempe lite grann. Det er nok andre ting som bør reknast med. Så SV lever godt med fleirtalets innstilling, som vi stør.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 178)

S a k n r . 3

Innstilling fra forsvarskomiteen om lov om endringer i lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i interna-

sjonale fredsoperasjoner og lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø mv. (Innst. O. nr. 30 (2001-2002), jf. Ot.prp. nr. 35 (2001-2002))

Gunnar Halvorsen (A) (ordfører for saken): Odelsingsproposisjonen som innstillingen fra forsvarskomiteen er basert på, legger fram to forslag til endringer i henholdsvis fredstjenesteloven og arbeidsmiljøloven. Komiteens innstilling er enstemmig på alle punkter og i samsvar med Regjeringens forslag. Som saksordfører vil jeg derfor bare kort redegjøre for noen forhold ved innstillingen.

Den første endringen går på kontraktperiodens lengde. I dagens situasjon kan man ikke binde seg for en lengre kontraktperiode enn to år, og tidsrommet for aktiv tjenestegjøring må ikke overstige ett år. En enstemmig komite støtter Forsvarsdepartementets forslag om å utvide maksimumsgrensen for kontraktstidens lengde fra to til tre år og grensen for den aktive tjenesteperioden innenfor kontraktperioden fra ett til to år.

Under dette punktet er det en enstemmig komite som støtter Forsvarsdepartementets vurderinger om at det er behov for en større grad av fleksibilitet når det gjelder kontraksregimet, og at forsvarssjefen må kunne stå fritt til å tilpasse kontraksregimet etter militære behov, operative krav og en vurdering av den aktuelle operasjon i hvert enkelt tilfelle.

I denne sammenheng finner jeg også grunn til å peke på at en enstemmig komite legger til grunn som en forutsetning at korporaler og menige som inngår kontrakter på nytt grunnlag, *ikke* skal miste studieplassen som følge av en utvidet tjenestetid.

Den andre delen av forslaget går på endringer i lov om arbeidervern og arbeidsmiljø. Også her støtter en enstemmig komite Forsvarsdepartementets forslag om å utvide retten til permisjon til 24 måneder. Komiteen har også enstemmig støttet forslaget om å ta reglene om rett til permisjon ut av arbeidsmiljøloven § 65 A nr. 1 og 2 og i stedet innføre en ren permisjonsbestemmelse som en ny § 33 E i arbeidsmiljøloven.

La meg bare avslutningsvis vise til en enstemmig merknad knyttet til et punkt om at arbeidstakere som ønsker å fortsette i en stilling man blir permittert fra, plikter å varsle arbeidsgiveren om dette før tjenesten begynner. Komiteen har her påpekt hvilket ansvar dette betyr for Forsvaret, samtidig som det *ikke* må bli slik at åpenbare misforståelser og manglende informasjon gir arbeidsgiveren et rent formelt grunnlag for oppsigelse.

Med dette som grunnlag anbefaler jeg komiteens enstemmige innstilling.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3. (Votering, se side 179)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget skal så votere i sakene nr.1-3.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram to forslag. Det er:

- forslag nr. 1, fra Ranveig Frøiland på vegne av Arbeiderpartiet
- forslag nr. 2, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet

Forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme eventuelle supplerende endringsforslag til lov om foretakspensjon for å sikre retten til opptjente ytelser for medlemmer i pensjonsordning uten utstedelse av fripoliser. Utstedelse av fripoliser til fratrådte medlemmer av pensjonsordning endres ikke.»

Forslaget blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

L o v

om endringer i lov om foretakspensjon, innskuddspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinerte pensjonsordninger mv.)

I

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endringer:

Kapittel 2 nytt avsnitt III skal lyde:

III. Kombinerte pensjonsordninger

§ 2-12 Adgang til å ha kombinerte pensjonsordninger

(1) Et foretak som har ordning med ytelsesbasert alderspensjon etter loven her, kan supplere denne med en pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, eller en pensjonsordning med engangsbetalt alderspensjon etter loven her (kombinerte pensjonsordninger).

(2) For kombinerte pensjonsordninger etter første ledd gjelder følgende:

- a. samtlige ansatte som omfattes av regelverkets bestemmelser om medlemskap i pensjonsordningen med ytelsesbasert alderspensjon, skal være medlem av begge pensjonsordningene,
- b. innskuddspensjonen eller den engangsbetalte alderspensjonen skal utgjøre et tillegg til ytelsene i den ytelsesbaserte alderspensjonsordningen,
- c. regelverket i pensjonsordningene skal utformes med sikte på at forskjellsbehandling mellom arbeidstakere unngås så langt det er mulig når det gjelder samlet pensjon sett i forhold til lønn og tjenestetid i foretaket,
- d. et foretak kan ikke samtidig ha kombinerte pensjonsordninger og parallelle pensjonsordninger etter § 2-9 eller innskuddspensjonsloven § 2-10.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler om utformingen av kombinerte pensjonsordninger. Det kan fastsettes regler om at innskuddene det enkelte år til sikring av inn-

skuddspensjon eller engangsbetalt alderspensjon ikke skal overstige en fastsatt prosent av lønn sett i forhold til pensjonsnivået i den ytelsesbaserte pensjonsordningen.

(4) Dersom pensjonsordningens administrasjonsreserve ikke er tilstrekkelig til å dekke kostnadene knyttet til utstedelse av fripoliser ved opprettelse av kombinerte pensjonsordninger etter paragrafen her, skal de resterende kostnadene først dekkes av midler i premiefondet og deretter ved innbetaling fra foretaket dersom midlene i premiefondet ikke er tilstrekkelige.

(5) Foretaket kan tegne uførepensjon enten i tilknytning til den ytelsesbaserte pensjonsordningen eller i tilknytning til begge pensjonsordningene i den kombinerte ordningen. Den samlede kombinerte ordningen skal legges til grunn ved fastsettelse av uførepensjonens størrelse etter § 6-3 første ledd. Dersom uførepensjonen er tegnet kun i tilknytning til foretakets ytelsesbaserte pensjonsordning, skal det fastsettes i regelverket at det skal ytes et tillegg til den uførepensjon som fastsettes på grunnlag av størrelsen på den ytelsesbaserte alderspensjonen.

(6) Et foretak kan ikke ha premie- eller innskuddsfri-tak ved uførhet knyttet til bare en av pensjonsordningene.

(7) Foretaket kan tegne pensjon til etterlatte enten i tilknytning til den ytelsesbaserte pensjonsordningen eller i tilknytning til begge pensjonsordningene i den kombinerte ordningen. Den samlede kombinerte ordningen kan legges til grunn ved fastsettelse av etterlattepensjonens størrelse etter kapittel 7. Dersom etterlattepensjonen er tegnet kun i tilknytning til foretakets ytelsesbaserte pensjonsordning, kan det fastsettes i regelverket at det skal ytes et tillegg til den etterlattepensjon som fastsettes på grunnlag av størrelsen på den ytelsesbaserte alderspensjonen. Innskuddspensjonsloven § 7-4 femte ledd gjelder tilsvarende ved kombinerte pensjonsordninger dersom etterlatt ektefelle, registrert partner eller samboer gis pensjon etter reglene i innskuddspensjonsloven § 7-4 tredje ledd.

Presidenten: Til annet ledd bokstav c foreligger et avvikende forslag, nr. 1, fra Arbeiderpartiet. Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet har varslet at de går mot hele § 2-12.

Det voteres derfor først over forslaget fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endring:

§ 2-12 annet ledd bokstav c skal lyde:

regelverket i pensjonsordningene skal utformes slik at forskjellsbehandling mellom arbeidstakere unngås så langt det er mulig når det gjelder samlet pensjon sett i forhold til lønn og tjenestetid i foretaket.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 54 mot 12 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 19.51.38)

Presidenten: Det voteres så over komiteens innstilling til § 2-12.

Presidenten har forstått det slik at Arbeiderpartiet vil stemme for innstillingen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 56 mot 10 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.52.16)

Videre var innstillet:

§ 8-1 annet ledd skal lyde:

(2) Midler knyttet til *fripolise omfattes* ikke av pensjonsordningens midler.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 54 mot 11 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.52.44)

Videre var innstillet:

§ 10-3 første ledd ny bokstav g skal lyde:

g. kostnad i henhold til § 2-12 fjerde ledd.

§ 10-3 annet ledd skal lyde:

(2) Foretaket kan ikke bruke midler i premiefondet til formål som nevnt i første ledd bokstav b til d, f og g, med mindre premiefondet fortsatt vil være tilstrekkelig til å sikre at årets premie og premien for neste år blir betalt.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 56 mot 10 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.53.22)

Videre var innstillet:

II

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endringer:

Kapittel 2 nytt avsnitt III skal lyde:

III. Kombinerte pensjonsordninger

§ 2-13 Adgang til å ha kombinerte pensjonsordninger

Et foretak som har ordning med ytelsesbasert alderspensjon etter lov om foretakspensjon, kan supplere denne med pensjonsordning etter loven her i samsvar med be-

stemmelsene gitt i eller i medhold av lov om foretakspensjon § 2-12.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti og Kystpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 56 mot 10 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.54.00)

Videre var innstillet:

§ 7-4 femte ledd skal lyde:

(5) Har etterlatt ektefelle, registrert partner eller samboer som gis pensjon etter reglene i *tredje* ledd, også rett til pensjon etter forsikring tegnet etter § 2-4 første ledd, gjelder reglene om ervervsprøving i lov om foretakspensjon §§ 7-5 og 7-6. I så fall anses pensjon etter reglene i tredje ledd som ervervsinntekt.

§ 9-3 annet ledd skal lyde:

(2) Foretaket kan ikke bruke midler i innskuddsfondet til formål som nevnt i første ledd bokstav b og c, med mindre innskuddsfondet fortsatt vil være tilstrekkelig til å sikre at forpliktelser som nevnt i første ledd bokstav a blir dekket for inneværende og neste år.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6-46 første ledd bokstav f skal lyde:

f. kostnad i henhold til lov om foretakspensjon §§ 2-12 fjerde ledd, 15-5 syvende ledd og 15-6 fjerde ledd.

IV

I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel mv. (kredittilsynsloven) gjøres følgende endringer:

§ 9 første ledd første punktum skal lyde:

Utgiftene ved tilsynet skal utliknes på de institusjoner som i henhold til § 1 eller annen særskilt lovhjemmel er under tilsyn i budsjettåret.

§ 9 første ledd tredje punktum skal lyde:

Utgiftene ved tilsynet med overholdelsen av de alminnelige bestemmelser om verdipapirhandel, og *utgifter ved tilsynet med overholdelsen av lov 17. november 1999 nr. 95 om betalingssystemer mv.*, utliknes etter størrelsen på beløpene etter fordelingen etter foregående punktum.

§ 9 annet ledd første punktum skal lyde:

Fordelingen innen de gruppene som er nevnt i § 1 første ledd nr. 1, 2, 6, 8 og 14 skjer på grunnlag av størrelsen av institusjonenes forvaltningskapital ved begynnelsen av året eller på det tidspunkt institusjonen kommer under tilsyn, likevel slik at departementet for hvert

år fastsetter et minste og et høyeste beløp som kan utliknes på den enkelte institusjon innen hver gruppe.

§ 9 annet ledd femte punktum skal lyde:

Fordelingen innen de grupper som omfattes av § 1 første ledd nr. 5, 7, 9, 10, 12 og 13 skjer etter regler som fastsettes av departementet.

§ 9 annet ledd sjette punktum oppheves.

§ 9 annet ledd syvende og åttende punktum blir nye sjette og syvende punktum.

V

Lov 15. mars 1991 nr. 2 om Statens Banksikringsfond oppheves.

I lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker gjøres følgende endringer:

§ 3 annet ledd siste punktum oppheves.

§ 11 fjerde ledd siste punktum oppheves.

I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner gjøres følgende endring:

§ 2-2 annet ledd nr. 7 skal lyde:

7. Statens Bankinvesteringsfond eier mer enn 10 prosent av aksjekapitalen i norske banker eller selskap som nevnt i § 2-2 annet ledd nr. 2 som eier bank.

I lov 29. november 1991 nr. 78 om Statens Bankinvesteringsfond gjøres følgende endringer:

§ 4 første ledd annet og tredje punktum oppheves.

§ 5 første ledd bokstavene d og e oppheves.

I lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 2-15 første ledd annet punktum skal lyde:

Fem medlemmer med personlige varamedlemmer velges av *generalforsamlingen*.

§ 4-3 annet ledd første punktum skal lyde:

Gjelder det en bank eller annen kredittinstitusjon, skal Kredittilsynet gi melding til Norges Bank og det sikringsfond institusjonen er medlem av.

I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 2a-1 første ledd nr. 6 skal lyde:

6. Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Husbanken, Folketrygdfondet, Norges Bank og Statens *Bankinvesteringsfond*,

§ 2a-4 siste punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift gjøre tilsvarende unntak for ansatte i Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Husbanken, Norges Bank og Statens Bankinvesteringsfond.

§ 4-3 annet ledd skal lyde:

§ 4-1 gjelder ikke for *Statens Bankinvesteringsfond*.

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 2-30 første ledd bokstav k nr. 3 oppheves.

VI

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel 9 skal lyde:

Kapittel 9. Forskjellige bestemmelser

§ 9-1 *Plikt til å utarbeide adskilte regnskaper mv.*

For å bidra til kontroll med at bestemmelsene i EØS-avtalen artikkel 59 blir overholdt, kan Kongen fastsette i forskrift at foretak som offentlige myndigheter har gitt særlige eller eksklusive rettigheter eller som er tillagt oppgaven å utføre tjenester av allmenn økonomisk betydning og mottar statsstøtte uansett form, herunder subsidier, stønad eller kompensasjon, knyttet til denne tjenesten og som dessuten driver andre former for virksomhet, for hvert regnskapsår skal utarbeide en oppgave med resultatoppstilling for de forskjellige deler av virksomheten. Kongen kan gi nærmere regler om utforming, revisjon, registrering, dokumentasjon og oppbevaring av slike oppgaver. Kongen kan også gi regler om innsendingsplikt til offentlige myndigheter av oppgaver som nevnt i første punktum og om innsyn for offentlige myndigheter og andre i registrerte regnskapsopplysninger og regnskapsmateriale.

Plikten etter første ledd gjelder uavhengig av om foretaket er regnskapspliktig etter denne lov.

Nåværende kapittel 9 blir nytt kapittel 10.

Nåværende §§ 9-1 til 9-4 blir nye §§ 10-1 til 10-4.

VII

I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel gjøres følgende endring:

§ 14-3 annet ledd nr. 1 skal lyde:

1. overtrer § 2-2, §§ 2a-1 til 2a-7, § 2-6 tredje ledd, § 3-1, § 5-1, § 5-7, § 5-8, § 6-1 første ledd, § 6-5, § 7-1,

§ 7-11, §§ 8-2 til 8-8, §§ 9-3 til 9-8, § 11-3 eller § 12-2,

VIII

Ikrafttredelse

Loven del I til III og V trer i kraft fra den tid Kongen fastsetter. Loven del IV trer i kraft straks, med virkning for utlikningen for 2001. Loven del VI og VII trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i skattelovgivningen

I

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt gjøres følgende endringer:

§ 11 nr. 1 skal lyde:

Når den skattepliktige ikke legger fram skattekort og arbeidsgiveren heller ikke på annen måte har fått de opplysninger som fremgår av skattekortet, skal det foretas forskottstrekk med 50 pst. Det samme gjelder når *det* skal foretas forskottstrekk i ytelser etter folketrygdloven kapittel 4, 8, 9, 10, 11 og 14. Forskottstrekk i andre ytelser som nevnt i § 5 e, foretas med 30 pst.

§ 33 nr. 2 skal lyde:

Skattetrekk etter bestemmelsene i denne paragraf settes i verk ved at det i rekommandert brev eller på annen påviselig måte gis arbeidsgiveren eller den som foretar utbetalingen på vegne av arbeidsgiveren, pålegg om å holde trekkbeløpet tilbake. *Trekkpålegget gjelder også for det organ som utbetaler dagpenger under arbeidsløshet etter folketrygdloven kapittel 4 og sykepenger etter folketrygdloven kapittel 8.*

II

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. gjøres følgende endring:

§ 6 nr. 3 første ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Statens partsstilling utøves av Oljeskattekontoret. Skattebetalingsloven § 48 nr. 4 annet og tredje punktum gjelder tilsvarende.

Gjeldende annet til fjerde punktum blir nytt fjerde til sjettede punktum.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

Ny § 18-8 skal lyde:

§ 18-8 Skattemessig inngangsverdi for avskrivbare fysiske driftsmidler som er særskilte for kraftforetak

For driftsmidler som pr. 1. januar 1997 inngikk i skattytters åpningsbalanse med skattemessig inngangsverdi fastsatt etter lov 28. juni 1996 nr. 41 om endringer i lov 18. august 1911 om skatt på formue og inntekt Overgangsregel til §§ 19 e, 26 c, 136 annet ledd A nr. 1 første ledd eller B, skal gjenanskaffelsesverdi beregnet av Norges vassdrags- og energidirektorat tilsvare de verdier som ble fastsatt og rapportert av direktoratet i 1997 etter § 2-7 i forskrift 20. januar 1997 nr. 79 om fastsettelse av skattemessige inngangsverdier pr. 1. januar 1997 for særskilte driftsmidler i kraftforetak.

Presidenten: Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kystpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 51 mot 15 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 19.55.16)

Videre var innstillet:

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning for rettsaker hvor stevning er innkommet etter ikrafttreden.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2001.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

V o t e r i n g i s a k n r . 3

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endringer i lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner og i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v.

I

I lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner gjøres følgende endringer:

§ 3 tredje og fjerde ledd skal lyde:

En kontraktperiode skal ikke overstige *tre år*, og den aktive tjenesteperiode skal innenfor kontraktperioden samlet ikke overstige *to år*.

Kongen kan ved særskilte behov gjøre unntak fra bestemmelsen i tredje ledd.

II

I lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. gjøres følgende endringer:

Ny § 33 E skal lyde:

§ 33 E. *Rett til fri ved militærtjeneste m.v.*

1. En arbeidstaker har rett til permisjon ved pliktig eller frivillig militærtjeneste eller liknende allmenn vernetjeneste.

Det samme gjelder ved frivillig tjenestegjøring av til sammen 24 måneders varighet i styrker organisert av norske myndigheter for deltakelse i internasjonale fredsoperasjoner, såfremt arbeidstaker snarest mulig etter å ha inngått bindende avtale om tjenestegjøring i slike styrker varsler arbeidsgiver om dette.

2. Arbeidstaker som ønsker å fortsette i stillingen etter tjenestegjøringen, plikter å varsle arbeidsgiver om dette før tjenesten begynner.

Arbeidsgiver plikter ikke å ta arbeidstaker tilbake i arbeid før en måned etter mottak av varsel om fra hvilken dag arbeidstaker kan gjenoppta arbeidet.

§ 65 A skal lyde:

§ 65 A. Oppsigelsesvern ved militærtjeneste m.v.

1. Arbeidstaker kan ikke sies opp på grunn av permisjon etter § 33 E. Ved permisjon etter § 33 E nr. 1 annet ledd, omfatter oppsigelsesvernet også perioder hvor arbeidstakeren ikke er fraværende fra arbeidet.

2. Oppsigelse som finner sted umiddelbart før eller innenfor det tidsrom arbeidstakeren er fraværende fra ar-

beidet på grunn av permisjon etter § 33 E, skal ansees å ha sin grunn i dette forholdet, dersom ikke noe annet gjøres overveiende sannsynlig.

3. Ved tvist om en oppsigelses rettmessighet etter denne paragraf får bestemmelsene i § 61 og § 62 tilsvarende anvendelse. Har arbeidstaker oversittet fristene for å kreve forhandling eller gå til søksmål, kan retten gi oppreisning for fristoversittelsen, dersom arbeidstakeren krever det og retten finner det rimelig.

Overskriften Kapittel VIII A. Utdanningspermisjon utgår.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 4

Referat

1. (82) Lagtingets presidentskap melder at Lagtinget har antatt Odelstingets vedtak til
 1. lov om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) (Besl. O. nr. 38 (2001-2002))
 2. lov om endringer i lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern (Besl. O. nr. 39 (2001-2002))
 3. lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Norsk Sykepleierforbund og Arbeidsgiverforeningen NAVO i forbindelse med den statlige overtakelsen av spesialisthelsetjenesten 1. januar 2002 (Besl. O. nr. 40 (2001-2002))
 4. lov om endringer i folketrygdloven (tiltak for å redusere sykefravær mv.) (Besl. O. nr. 41 (2001-2002))
 - og at lovvedtakene er sendt Kongen.
2. (83) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Norsk Sykepleierforbund og Arbeidsgiverforeningen NAVO i forbindelse med den statlige overtakelsen av spesialisthelsetjenesten 1. januar 2002 (Besl. O. nr. 40 (2001-2002))
 2. lov om endringer i folketrygdloven (tiltak for å redusere sykefravær mv.) (Besl. O. nr. 41 (2001-2002))
 - er sanksjonert under 22. mars 2002

3. (84) Statsministerens kontor melder at
1. lov om endring i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) (Besl. O. nr. 36 (2001-2002)) – er sanksjonert under 5. april 2002
Enst.: Nr. 1–3 vedlegges protokollen
4. (85) Lov om endring av lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner mv. (omdanning av sparebanker til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap) (Ot.prp. nr. 59 (2001-2002))
Enst.: Sendes finanskomiteen
5. (86) Lov om endringer i straffeloven og politiloven (tiltak mot ulovlig bruk av kniv og skytevåpen) (Ot.prp. nr. 58 (2001-2002))
Enst.: Sendes justiskomiteen
6. (87) Lov om endringer i lov 3. juni 1977 nr. 50 om arbeidstiden på skip m.m. (EØS-tilpasning) (Ot.prp. nr. 51 (2001-2002))
7. (88) Lov om endringer i lov 14. desember 1973 nr. 61 om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. m.m. (Ot.prp. nr. 53 (2001-2002))
Enst.: Nr. 6 og 7 sendes kommunalkomiteen
8. (89) Lov om endringer i lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. (Ot.prp. nr. 52 (2001-2002))
9. (90) Lov om endringer i lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og i enkelte andre lover (forenkling av statlig regelverk rettet mot kommunesektoren m.v.) (Ot.prp. nr. 54 (2001-2002))
10. (91) Lov om endringer i legemiddeloven og i lov 12. januar 1995 nr. 6 om medisinsk utstyr (Ot.prp. nr. 55 (2001-2002))
11. (92) Lov om biobanker (biobankloven) (Ot.prp. nr. 56 (2001-2002))
12. (93) Lov om endringer i lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakkskader (Ot.prp. nr. 57 (2001-2002))
13. (94) Lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (Ot.prp. nr. 60 (2001-2002))
Enst.: Nr. 8–13 sendes sosialkomiteen

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Møtet hevet kl. 20.
